



MAUPERTIUS

Sociale Veiligheidsbeleid – Veiligheidsplan

April 2019

Sociale Veiligheidsbeleid - Veiligheidsplan

Per 1 augustus 2015 is voor scholen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs de wettelijke bepaling over de sociale veiligheid van leerlingen op school in werking getreden. In de wet 'Veiligheid op school' staat dat scholen een sociaal veiligheidsbeleid moeten uitvoeren. Dit beleid werken zij uit in een veiligheidsplan. Hieronder valt ook het pestprotocol. Op het veiligheidsplan wordt toezicht gehouden door de Inspectie.

In dit veiligheidsplan staat beschreven hoe we op Maupertuus de veiligheid van onze leerlingen en medewerkers willen waarborgen en hoe we omgaan met incidenten.

Een school is veilig als de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen wordt aangetast.

- Fysieke veiligheid: aantasting van de lichamelijke integriteit, bijvoorbeeld door het toebrengen van lichamelijke pijn of letsel; zoals geweld in de vorm van slaan, schoppen, e.d.
- Sociale veiligheid: aantasting van de integriteit in het intermenselijk verkeer, bijvoorbeeld door uitschelden, belachelijk maken, achterstelling en discriminatie, vernedering, buitensluiten, e.d.
- Psychische veiligheid: aantasting van de geestelijke gezondheid, zoals door het uitoefenen van ongeoorloofde druk en bedreiging, manipulatie e.d.

Je sociaal veilig voelen is een voorwaarde om tot leren te komen en je te kunnen ontwikkelen. Leerlingen gaan naar school om te leren. Niet alleen op didactisch gebied, maar ook als het gaat om sociale competenties en leren omgaan met normen, waarden en sociale omgangsvormen die belangrijk zijn in de samenleving. Bij dit leren hoort ook dat leerlingen mogen ontdekken waar grenzen liggen en fouten mogen maken, zodat ze leren verantwoordelijkheden te nemen en daarop te worden aangesproken.

Gedragscodes

We dragen met elkaar zorg voor de veiligheid op school. Dit doen we zowel preventief als curatief.

Als schoolbestuur zorgen we er voor dat we:

- Gangbare normen vaststellen, die zo nodig uitleggen en actief uitdragen bij medewerkers, leerlingen en ouders.
- Onze medewerkers begeleiden in het omgaan met incidenten. Incidenten kunnen vaak worden voorkomen of beheerst door een professionele reactie: het tijdig signaleren van wat er aan de hand is, het investeren in de relatie en het geven van de juiste reactie op een incident.
- Goede nazorg bieden wanneer er iets is voorgevallen dat de veiligheid van een leerling of medewerker heeft aangetast.
- Incidenten registreren, analyseren en evalueren. Hierdoor is het mogelijk van elkaar te leren en er vervolgens beleid op te baseren, om soortgelijke incidenten in het vervolg te voorkomen.
- Aangifte doen van ernstige incidenten. Dit bevordert het veiligheidsgevoel van medewerkers en leerlingen. We maken daarbij afspraken met politie en justitie over de afwikkeling.
- Schade van incidenten proberen te verhalen op de dader en/of zijn of haar opvoeders. Uit pedagogische overwegingen kan het zinvol zijn dat de dader moet werken aan het vergoeden van financiële en geestelijke schade en aan het herstel van de relatie.

Voor iedere medewerker betekent dit dat hij/zij:

- Zorgt voor een positief klassen- en schoolklimaat, waarin harmonie en respect centraal staan.
- Een voorbeeldrol inneemt naar de leerlingen toe in het tonen van gewenste omgangsvormen.

- In de lessen aandacht besteedt aan gewenste omgangsvormen, bijvoorbeeld door in de klas gezamenlijke groepsafspraken te maken. Tevens is het belangrijk dat ongewenste omgangsvormen besproken worden en uit de taboesfeer gehaald worden.
- Leerlingen, ouders¹ en collega's aanspreekt op ongewenst gedrag.
- Pesten serieus neemt.
- Reageert op signalen van pestgedrag in of rond de school.
- De intentie heeft om pesten aan te pakken.
- Pestgedrag in teamverband aan de orde stelt.
- Vertrouwelijke informatie als zodanig behandelt.
- Bekend is met en handelt naar de bestaande protocollen, gemaakte afspraken, wettelijke regelingen en klachtenprocedure.
- Zich houdt aan de geformuleerde gedragsregels.
- Incidenten direct meldt bij de directie. Een klimaat waarin melden normaal is past bij een professionele cultuur.
- Duidelijk is in zijn/haar reactie naar de dader van een incident. Normen worden steeds opnieuw genoemd en uitgelegd.
- Geen misbruik maakt van de afhankelijkheidsrelatie die voortvloeit uit zijn/haar functie.
- Zo mogelijk een-op-een-situaties met een leerling vermijdt. Als dit toch nodig is, zorgt hij/zij ervoor dat hij/zij zichtbaar is voor anderen.
- Er voor zorgt dat online contact met leerlingen en ouders school-gerelateerd, zakelijk en in correct Nederlands is.
- Zich geen intimiteiten veroorlooft met een leerling in geschrift, afbeelding, gebaar of aanraking.
- Geen seksuele handelingen met leerlingen pleegt.
- Geen liefdesrelatie met een leerling aangaat.
- Duidelijk zijn/haar professionele grens aangeeft als een leerling aandringt op intimiteit.
- Geen seksueel getinte, racistische of discriminerende grappen of opmerkingen maakt.
- Ervoor zorgt dat binnen school geen seksueel getinte, racistische of discriminerende affiches, tekeningen of andere artikelen worden opgehangen die kwetsend kunnen zijn.
- Bij vermoeden van een zedenmisdrijf tussen een medewerker van de school en een minderjarige leerling van school dit onmiddellijk meldt bij de directie, conform de meldplicht voor personeel.
- Bij kennisname van een strafbaar feit dit direct meldt bij de directie.

Van onze leerlingen verwachten wij dat ze zich houden aan de gezamenlijke schoolregels:

1. We helpen elkaar en werken samen.
2. We behandelen elkaar zoals we zelf ook behandeld willen worden.
3. We raken elkaar niet aan wanneer de ander dat niet wil.
4. We doen elkaar geen pijn.
5. We noemen elkaar bij de voornaam en gebruiken geen scheldwoorden.
6. We proberen ruzie met praten op te lossen. Als dat niet lukt, vragen we hulp aan een volwassene.
7. We zoeken samen naar een oplossing voor een probleem.
8. Klikken is niet cool. Maar als er iets gebeurt wat we onprettig of gevaarlijk vinden, dan vertellen we het aan een volwassene (zoals de meester/juf/mentor/PP-er). Bv. wanneer iemand wordt gepest.
9. Discrimineren, uitlachen, roddelen en dingen afpakken doen we niet.
10. Als we zien dat iemand pest, dan spreken we de ander daar op aan ('Stop!') en lopen van hem weg. We helpen iemand die gepest wordt.

¹ Overall waar in dit document wordt verwezen naar ouders, wordt tevens bedoeld verzorgers/wettelijk vertegenwoordigers.

11. Iedereen hoort erbij. We sluiten niemand buiten.
12. Niemand speelt de baas.
13. We luisteren naar elkaar.
14. We accepteren iedereen zoals hij is. We zijn we allemaal verschillend. Iedereen is uniek en iedereen mag er zijn.
15. Nieuwe kinderen zijn welkom. We helpen ze om zich snel thuis te voelen op school.
16. We hebben respect voor elkaar. Als iemand het niet prettig vindt wat we doen, dan stoppen we met ons gedrag.
17. We houden rekening met elkaar. Als een ander dat wil dan laten we hem met rust.
18. We hebben respect voor onszelf. We mogen zeggen wat we ergens van vinden. We geven onze grenzen aan naar de ander.
19. We nemen verantwoordelijkheid voor ons eigen gedrag. Als we een vergissing maken dan proberen we die goed te maken.
20. We gedragen ons rustig binnen de school, zodat we anderen niet storen.
21. We blijven van elkaars spullen af.
22. We zorgen er samen voor dat onze school netjes blijft en dat spullen schoon en heel blijven.
23. Tijdens de pauze is de pleinwacht er om te helpen. Als er iets gebeurt, beslist de pleinwacht wat er nodig is en daar luisteren we naar.

Deze regels gelden op school en het schoolterrein. Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde schoolregels, in overleg met de leerkracht. Die aanvulling wordt opgesteld door en met de groep; dit zijn de zogenaamde groepsregels. Zowel schoolregels als groepsregels zijn zichtbaar in de klas opgehangen.

Verklaring Omtrent het Gedrag voor onderwijspersoneel

Nieuw personeel, waaronder ook stagiaires en vrijwilligers, vragen wij om een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG). Hieruit blijkt of er belemmeringen zijn om in de nieuwe functie aan de slag te gaan.

Taakverdeling

Psycholoog/pedagoog

De begeleidend psycholoog/pedagoog heeft tot doel het welbevinden van de individuele leerling te vergroten. Hij/zij richt zich op problemen die het gedrag of leren van de leerling beïnvloeden. Binnen Maupertuus fungeert de psycholoog als een vertrouwensfiguur en aanspreekpunt voor leerlingen en ouders. In de meeste gevallen zal de psycholoog met de leerling en zijn/haar ouders naar een oplossing zoeken wanneer een leerling zich op school niet prettig voelt. In de regel zullen ook de directie en mentor/leerkracht van de leerling gevraagd worden om mee te denken. Samen met de psycholoog vormen zij het onderwijs- en begeleidingsteam om de leerling heen. Als er meer hulp nodig blijkt dan op school geboden kan worden, dan helpt de psycholoog bij het zoeken naar passende hulpverlening buiten de school.

Directie (gemandateerd door bestuur)

De directie is eindverantwoordelijk voor de leerlingen, de medewerkers en de procedure in geval van problemen met betrekking tot het sociaal welbevinden van leerlingen en medewerkers. De directie voert gesprekken met de betrokkenen en informeert het bestuur. In geval van ongewenste omgangsvormen zoals discriminatie, geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag informeert de directie de vertrouwensinspecteur indien gewenst/noodzakelijk.

Externe vertrouwenspersoon

De externe vertrouwenspersoon is niet werkzaam binnen Maupertuus. Hij/zij heeft als doel het vergroten van de schoolveiligheid. De vertrouwenspersoon richt zich op ongewenst gedrag binnen de onderwijssituatie. Hierbij kan gedacht worden aan pesten, discriminatie, geweld en seksueel

grensoverschrijdend gedrag. De doelgroep betreft leerlingen en hun ouders, medewerkers en derden die bij de school betrokken zijn. De externe vertrouwenspersoon werkt vanuit diverse wettelijke kaders, zoals de ARBO-wet, Kwaliteitswet en de Wet op de bestrijding van seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs. De procedure die de vertrouwenspersoon volgt, is vastgelegd in onze klachtenregeling (te vinden via de website).

Taken van de vertrouwenspersoon:

- Opvang/begeleider van klager
- Adviseren over eventuele vervolgstappen (bv. strafrechtelijk, civielrechtelijk)
- Verwijzen naar hulpverlening
- Verwijzen naar het bestuur
- Verwijzen naar de klachten- en geschillencommissie, ondersteuning bij het indienen van een klacht.
- Verwijzen naar Justitie
- Verleent nazorg.

Naar aanleiding van de signalen en klachten die de externe vertrouwenspersoon ontvangt, adviseert hij/zij het bestuur.

Voor Maupertuus is mw. Shanti Koenen als externe vertrouwenspersoon beschikbaar. Zij is bereikbaar via mail op info@shantikoenen.nl en telefonisch op 06 29 37 85 49.

Deskundigen buiten de school

- Bij een incident (schokkende gebeurtenis) is het goed om de schoolarts te benaderen (voor Maupertuus is dit mw. D. Sokal; dsokal@ggdru.nl, 033-460 00 46). Denk bijvoorbeeld aan zelfdoding van een ouder, een kind met een ernstige ziekte, misbruik of seksueel grensoverschrijdend gedrag van een docent. De jeugdarts kan ook contact opnemen met de ouders. Dat kan prettig zijn omdat de jeugdarts een onafhankelijke rol heeft. Wanneer een incident onrust binnen de school of maatschappij kan opleveren, kan ook de Incidentenpool van de GGD ingeschakeld worden (zie onder).
- De Incidentenpool van de GGD regio Utrecht kan geraadpleegd worden voor advies. Deze bestaat uit deskundigen (orthopedagogen, artsen en jeugdverpleegkundigen) die getraind zijn in het omgaan met incidenten. Zij kunnen meedenken, advies geven, helpen bij het opstellen van een draaiboek of meelesen met eventueel te verzenden brieven. De Incidentenpool is tijdens kantooruren bereikbaar (033 460 00 46 of 030 608 60 86). De dienstdoende incidentfunctionaris bekijkt wat er is gebeurd, welke stappen al genomen zijn en waar ondersteuning bij gewenst is. Ook wordt bekeken welke partijen om tafel nodig zijn om tot een oplossing te komen. Zie ook: <https://www.ggdru.nl/scholen-kinderopvang/advies-en-ondersteuning/hulp-bij-schokkende-gebeurtenissen.html>
- Buiten kantooruren is de Psychosociale Hulpverlening (PSH) van de GGD bereikbaar om psychosociale hulpverlening te coördineren. In samenwerking met Slachtofferhulp Nederland, GGZ en maatschappelijk werk wordt bekeken welke hulp ingezet gaat worden. In geval van een gebeurtenis waarbij maatschappelijke onrust kan ontstaan, wordt PSH ingeschakeld (via de meldkamer Ambulancezorg regio Utrecht: 030 219 94 75; vraag naar de leider PSH).

Pesten

Wanneer een leerling of medewerker herhaaldelijk bedreigd, geïntimideerd of onderdrukt wordt door een ander die sterker is in fysiek, psychisch of sociaal opzicht, spreken we van pesten. Bij pesten is er sprake van een intentie om te kwetsen.

Pestgedrag kan o.a. bestaan uit:

- vernederen, belachelijk maken, beledigen

- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- schelden
- dreigen
- met bijnamen aanspreken
- gemene briefjes, mailtjes, sms'jes schrijven
- trekken aan kleding, duwen en sjoeren
- schoppen en slaan
- krabben en aan haren trekken
- wapens gebruiken
- isoleren
- buiten school opwachten
- op weg naar huis achterna rijden
- isoleren
- negeren
- uitsluiten van feestjes of groepsopdrachten
- afpakken van kledingstukken, schooltas, schoolspullen
- spullen beschadigen of vernielen
- dwingen om geld of spullen af te geven
- het afdwingen om iets voor de pestende leerling te doen
- cyberpesten of digitaal pesten, zoals pest- of haatmail, stalking, hacken, verspreiden van ongewenst materiaal

Welke rollen onderscheiden we bij pestgedrag?

Pester

Pesters zijn vaak de sterkeren in hun groep. Zij zijn of lijken populair maar zijn dat uiteindelijk niet. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Van binnen zijn ze vaak onzeker en ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken. Pesters krijgen vaak andere kinderen mee, want wie meedoet, loopt zelf de minste kans om slachtoffer te worden. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig want het slachtoffer vraagt er in hun ogen om gepest te worden. Pestgedrag kan een aantal dieper liggende oorzaken hebben, zoals een problematische thuissituatie, een gevoel van incompetentie, zich verloren voelen binnen een grote groep en zich belangrijker willen maken door een ander omlaag te drukken.

Gepeste

Sommige leerlingen lopen meer kans gepest te worden dan anderen. Dat kan met hun uiterlijk, gedrag, gevoelens en sociale uitingsvormen te maken hebben. Bovendien worden kinderen pas gepest in situaties, waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te pakken te nemen, dus in onveilige situaties. Een kind dat wordt gepest, praat er thuis niet altijd over, bv. uit schaamte of het idee dat het onoplosbaar is. Ook kan er angst bestaan dat de ouders met de school of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt. Of de gepeste leerling heeft het idee dat het klikken is en dus niet mag.

Meelopers

Meelopers zijn leerlingen die incidenteel meedoen met het pesten. Dit gebeurt meestal uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen, maar het kan ook zo zijn dat meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Verder kunnen leerlingen meelopen uit angst vrienden of vriendinnen te verliezen.

Omstanders

De meeste leerlingen houden zich afzijdig als er wordt gepest. Ze voelen zich wel vaak schuldig over het feit dat ze niet in de bres springen voor het slachtoffer of hulp inschakelen.

Signalen van pesten

Het signaleren van pesten kan erg lastig zijn, omdat het vaak verborgen plaatsvindt. Dat vraagt van docenten en ouders dat zij alert zijn op signalen die een leerling afgeeft. Hoe kun je aan een leerling merken dat hij of zij gepest wordt?

Mogelijke signalen zijn:

- Niet meer naar school willen
- Niet meer over school vertellen thuis
- Nooit meer andere kinderen mee naar huis nemen of bij anderen gevraagd worden
- Slechtere resultaten op school dan vroeger
- Regelmatig spullen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen
- Regelmatig hoofdpijn of buikpijn hebben
- Blauwe plekken hebben op ongewone plaatsen
- Niet willen slapen, vaker wakker worden, bedplassen, nachtmerries hebben
- De verjaardag niet willen vieren
- Niet buiten willen spelen
- Niet alleen een boodschap durven doen
- Niet meer naar een bepaalde club of vereniging willen gaan
- Bepaalde kleren niet meer willen dragen
- Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn
- Zelf blessures scheppen om niet naar school te hoeven

Bovenstaande voorbeelden kunnen ook voortkomen uit andere oorzaken dan pesten. Bij ongerustheid is het belangrijk dat docenten en ouders hun zorgen delen en melden (zie onder, 'Aanspreekpunt').

Preventief werken

Wij zetten ons als school in om pesten tegen te gaan en te zorgen dat iedere leerling zich op school veilig voelt. We doen dit bij voorkeur vanuit een preventief karakter, omdat voorkomen nog altijd beter is dan genezen. Onze aanpak van pestgedrag hebben we o.a. gebaseerd op de methodiek Schoolwide Positive Behavior Support.

Onze uitgangspunten met betrekking tot pesten zijn:

- Voorkomen is beter dan genezen. We stimuleren een positief en veilig klimaat in de klas.
- Gewenst gedrag wordt bekrachtigd. Zowel bij pester, gepeste als omstander.
- We gebruiken specifieke instructies en reminders (precorrectie) om te zorgen dat pestgedrag niet wordt beloond door de gepeste of de omstanders.
- We corrigeren probleemgedrag consistent en gebruiken consequenties eenduidig binnen de school.

Om gewenst gedrag aan te leren worden in alle klassen lessen Sociale Veiligheid aangeboden. Zo leren de leerlingen wat er concreet van hen verwacht wordt. Wat zijn de belangrijkste waarden op onze school en welk gedrag past daar bij? En ook: hoe gaan we op respectvolle wijze met elkaar om, hoe kun je reageren op pestgedrag en wanneer schakel je hulp in?

We leren de kinderen dat ze pestgedrag met deze drie stappen kunnen reageren:

1. *Stop*: Geef een duidelijk en kort signaal aan. We gebruiken door de hele school ditzelfde signaal. In de lessen Sociale Veiligheid oefenen de leerlingen met stevig staan, de ander aankijken en hun boodschap duidelijk uitspreken.
2. *Loop*: Als het pestgedrag aanhoudt, lopen de gepeste en de omstanders weg (stevig, zonder te praten).

3. *Praat*: Meld het bij een volwassene als de ander niet stopt met pesten. Wat kan je als leerling vervolgens verwachten? De volwassene luistert naar je, geeft een compliment omdat je het komt vertellen, vraagt wat er is gebeurd, helpt als het onveilig is en vraagt of je stop hebt gezegd en bent weggelopen.

Vanuit de gedachte 'alles wat je aandacht geeft, groeit', wordt niet altijd direct iets gedaan richting de leerling met probleemgedrag. Het is belangrijk om dit als volwassene uit te leggen aan de leerling ('Weet dat ik altijd iets doe met je informatie, maar dat jij dat niet altijd ziet'). Als het wel nodig is om direct te reageren op het ongewenste gedrag, dan wordt eerst de positieve reactie op het bespreken van de situatie bekrachtigd ('Bedankt dat je er met mij over wilt praten'). Vervolgens vraagt de volwassene wat er is gebeurd ('Heeft ... stop gezegd? Hoe heb je gereageerd?'). Afhankelijk van hoe de situatie verlopen is, complimenteert de volwassene de leerling (wat heb je goed gedaan?) en/of instrueert deze (oefenen van wat de volgende keer beter kan).

Stappenplan

Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de leerkracht/mentor eerst met de gepeste en later met de pester apart. Vervolgens organiseert de /leerkracht/mentor een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen. Ook praat hij/zij met de klas. Dit is belangrijk in verband met de het herstellen van de groeps sfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groeps lid heeft. Indien het probleem zich herhaalt, meldt de leerkracht/mentor het gedrag aan de directie.

De directie neemt de rol van de mentor over bij herhaling van het pestgedrag en wanneer het pesten het klassenverband overstijgt. Er vindt zo nodig eerst een gesprek met de gepeste en de pester apart plaats, of anders direct een gesprek tussen beiden. Ook de begeleidend psychologen/pedagogen van de betreffende leerlingen worden betrokken. De directie stelt ouders op de hoogte van de situatie en koppelt alle informatie weer terug naar de leerkracht/mentor.

Begeleiding

In de individuele psychologische begeleiding wordt aan pestende en gepeste leerlingen hulp geboden. Voor een kind dat pest is het belangrijk dat hij/zij geconfronteerd wordt met zijn/haar gedrag en de gevolgen hiervan voor de gepeste. Daarbij richten we ons op het waarneembare gedrag in een specifieke situatie, en niet op interpretaties of de persoon ('je deed in de pauze gemeen', in plaats van 'je bent gemeen'). De feedback is veranderingsgericht: hoe kan het anders? Ook zal de begeleidend psycholoog/pedagoog zijn/haar best doen om de achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen, hier steun bij bieden en met de leerling, ouders en leerkracht naar oplossingen zoeken. Daarbij wordt gericht gevraagd naar het waarom: hoe komt het dat je dit gedrag nodig hebt? Wat levert het jou op? En wat gaan we daar aan doen? Aan de leerling wordt duidelijk gemaakt dat het pestgedrag moet stoppen, en ook wat de consequenties zijn als dit niet gebeurt. Een leerling die gepest wordt, kan rekenen op steun bij het omgaan met het pestgedrag. De begeleidend psycholoog/pedagoog helpt de leerling uit te zoeken wat er gebeurd is en hoe hij/zij kan reageren wanneer een dergelijke situatie zich nogmaals zou voordoen. De psycholoog/pedagoog bekijkt samen met de leerling waar hij/zij aan wil werken om de situatie te verbeteren (bv. lichaamstaal, communiceren over emoties, aangeven van grenzen).

Ook in de klas wordt aandacht besteed aan pestgedrag. De leerkracht/mentor bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hier in de toekomst op terug. Onze visie is dat medeleerlingen ook de verantwoordelijkheid hebben om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Als school werken we samen met ouders om het pesten aan te pakken. Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen. We denken mee met ouders wat betreft het omgaan met hun gepeste of pestende kind en kunnen zo nodig naar deskundige hulpverleners verwijzen. Ouders en kinderen die te maken krijgen met (digitaal) pesten, kunnen ook hulp vinden op pestweb.nl.

Consequenties

Wanneer begeleiding geen blijvende vruchten afwerpt, volgt een schorsing. Wanneer de pestende leerling ondanks alle inspanningen van de betrokken partijen blijft volharden in het ongewenste pestgedrag, is de veiligheid van de andere leerlingen in het geding en zijn we genoodzaakt over te gaan tot schoolverwijdering.

Bij ernstige belediging of mishandeling kan er sprake zijn van een strafbaar feit. In dat geval kan aangifte gedaan worden bij de politie.

Monitoren

De aanpak van pesten is essentieel om een veilig schoolklimaat te bereiken. Om te monitoren hoe goed we daar in slagen, nemen we jaarlijks een vragenlijst af bij onze leerlingen. Dit doen wij met de Veiligheidsmonitor van Praktikon, een instrument dat voldoet aan de wettelijke eisen. Door middel van de uitkomsten op deze vragenlijst krijgen we een actueel en representatief beeld van het welbevinden en de ervaren veiligheid van onze leerlingen en het vóórkomen van pesten op school. Als de resultaten daartoe aanleiding geven, nemen we maatregelen en passen het veiligheidsbeleid aan. De monitorgegevens worden geanonimiseerd en samengevoegd aan de inspectie beschikbaar gesteld, zodat de inspectie inzicht krijgt in de daadwerkelijke beleving van de veiligheid en het welbevinden van leerlingen.

Aanspreekpunt

Ouders en leerlingen die pesten willen melden, kunnen in eerste instantie terecht bij de leerkracht/mentor, de begeleidend psycholoog/pedagoog of de directie. Daarnaast is er een externe vertrouwenspersoon, mw. Shanti Koenen. Het anti-pestbeleid binnen Maupertuus wordt gecoördineerd door mw. Lonneke Warnier, psycholoog. Bij vragen over de manier waarop wij pesten aanpakken en voorkomen, kunnen ouders zich ook tot haar wenden.

Agressie en geweld

Agressie en (en het dreigen met) geweld worden gezien als grensoverschrijdend gedrag. Oftewel: voorvallen op school waarbij een persoon psychisch of fysiek lastig gevallen, bedreigd of aangevallen wordt, onder omstandigheden die rechtstreeks verband houden met de school.

Voorbeelden van agressie en geweld op school zijn:

- fysiek geweld: schoppen, slaan, verwonden, vastgrijpen;
- psychisch geweld: chantage, irriteren, achtervolgen, vernederen;
- verbaal geweld: schelden, treiteren, dreigen;
- non-verbaal geweld: vernielen of bekladden van objecten op school.

Uitgangspunt is dat op het schoolterrein en binnen de schoolpoorten iedere vorm van verbaal en fysiek geweld/agressie en seksuele intimidatie, of het dreigen hiermee, zoveel mogelijk voorkomen en niet getolereerd wordt. Hieronder worden tevens verstaan aanhoudend pesten.

Handelen van medewerkers

Onze medewerkers zijn zich bewust van hun eigen professionele houding in het omgaan met agressie. Ze proberen met hun handelen agressie en geweld te voorkomen of, indien het zich toch mocht voordoen, zo snel mogelijk te stoppen. Dit doen zij door:

- dreigende situaties te herkennen

- agressieve leerlingen uit de klas te halen en apart te nemen
- agressieve momenten middels afleiding te doorbreken (bv. humor, andere prikkels)
- te praten met de betreffende leerlingen om het onderliggende conflict duidelijk te krijgen en op te lossen
- lichamen in te grijpen als er gevaar voor de leerling, een ander of zichzelf ontstaat
- de directie te betrekken als een leerling geweld laat zien

Stappenplan bij ernstige incidenten

In geval van ernstige incidenten wordt de directie onmiddellijk geïnformeerd en start een onderzoek. Ook kan de externe vertrouwenspersoon worden ingeschakeld. Er wordt meteen hulp en zorg verleend na de gebeurtenis, bijvoorbeeld door de begeleidend psycholoog/pedagoog van betrokkenen. Dit geldt voor alle betrokkenen, inclusief eventuele omstanders. Wanneer een leerling ernstig grensoverschrijdend gedrag laat zien, kan worden overgegaan tot schorsing of verwijdering. Meer informatie hierover staat in het 'Protocol schorsing en verwijdering'. Het schoolbestuur evalueert of het veiligheidsbeleid bijgesteld moet worden.

Wanneer het gaat om eenvoudige mishandeling met beperkt letsel zal het incident binnen de school, in samenwerking met ouders, worden afgehandeld. Er kan wel voor gekozen worden om de politie op de hoogte te stellen middels een melding.

In bepaalde gevallen kan besloten worden tot aangifte bij de politie:

- bij veroorzaakt (ernstig) letsel
- bij een groepsoptreden
- bij structureel agressief gedrag

Fysiek ingrijpen door medewerkers

Opstandig en agressief gedrag komt overal voor, ook op school en in de klas. Met goed pedagogisch handelen van de leerkracht/docent en een prettig klassenklimaat kunnen veel problemen voorkomen worden. Toch kan er in elke klas een situatie ontstaan waarin een medewerker het noodzakelijk acht fysiek in te grijpen. Het gaat dan om situaties waarbij het gedrag van een leerling een ernstig gevaar vormt voor de gezondheid of veiligheid van zichzelf of voor anderen, en alleen door onmiddellijk ingrijpen kan worden voorkomen. Uitgangspunt hierbij is dat niet ingrijpen in zo'n geval erger is dan wel ingrijpen.

Er is een dunne scheidslijn tussen acceptabel fysiek ingrijpen en grensoverschrijdend fysiek ingrijpen bij situaties van onmiddellijkheid. Een medewerker mag beetpakken en in bedwang houden, maar het ingrijpen moet proportioneel zijn en mag alleen ingezet worden als er geen alternatieven meer zijn. Verder overlegt de leerkracht/docent met de directie wie er contact opneemt met de ouders om het gebeurde te melden en uit te leggen. Dit dient zo snel mogelijk te gebeuren.

Een medewerker blijft altijd op persoonlijke titel aanspreekbaar. Als de ouders van de leerling een klacht indienen bij de directie wordt een gesprek geregeld tussen de ouders en de directie. De directie houdt van elk voorval een dossier bij. Ondanks het feit dat valt uit te leggen waarom een leerkracht/docent op een bepaalde manier gehandeld heeft, behouden ouders het recht aangifte te doen bij de politie en gebruik te maken van de officiële klachtenregeling. De klachtenregeling staat op de website van de school en is op te vragen bij de schooladministratie.

Seksueel grensoverschrijdend gedrag

Seksueel grensoverschrijdend gedrag is elke vorm van seksueel gedrag die iemand als ongewenst of gedwongen ervaart. Bij seksuele intimidatie gaat het om verbale of non-verbale communicatie; bij seksueel misbruik om daadwerkelijk fysiek contact. Het kan gaan om gedrag tussen een medewerker en een leerling of om leerlingen/medewerkers onderling. Daarbij gaat het er niet om hoe iemand het

bedoelt, maar om hoe de ander het ervaart. Het kan zijn dat de 'pleger' zich niet bewust is van het ongemak dat hij de ander bezorgt. Als de ander hem erop aanspreekt, zal hij waarschijnlijk zijn excuses aanbieden en het niet meer doen. Sommigen intimideren of misbruiken echter wel bewust. Seksuele intimidatie kan dus zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn.

Onderstaande voorbeelden geven een idee van wat mensen als seksuele intimidatie kunnen opvatten. Wat voor de één geen probleem is, kan voor de ander wel heel vervelend zijn. Als regel geldt dat het gedrag op moet houden als iemand er duidelijk niet van gediend is.

- Dubbelzinnige grappen
- Opmerkingen over iemands borsten of billen
- Obscene gebaren maken
- Een arm over de schouder, etc.
- (grof) seksueel intimiderend taalgebruik

Andere voorbeelden van seksuele intimidatie of misbruik beschouwen we eigenlijk allemaal als ongewenst. Er is geen discussie over nodig of ze wel of niet mogen:

- Kinderen begluren in de kleedkamer of onder de douche
- Aanranding en verkrachting
- Geschreven en/of verbale seksuele intimiteiten

Preventie

Om seksuele intimidatie te voorkomen is het belangrijk dat de opgestelde gedragsregels nageleefd worden door medewerkers en leerlingen.

Meldplicht

Na een klacht over seksuele intimidatie kan een leerling terecht bij de eigen leerkracht/mentor, de begeleidend psycholoog/pedagoog, de directie of de externe vertrouwenspersoon. Een medewerker met een klacht dient deze te melden bij de directie of externe vertrouwenspersoon. Bij vermoeden van een zedenmisdrijf (ontucht, aanranding, verkrachting) tussen een medewerker en een minderjarige leerling is een medewerker *verplicht* dit te melden aan de directie. Het kan hierbij gaan om bijvoorbeeld oneerbare voorstellen, webcamseks, tongzoenen, strelen van genitaliën en alle andere seksuele handelingen. Een vermoeden is voldoende voor de meldplicht. Ook 'van horen zeggen' geldt hierbij als vermoeden.

De verhouding tussen een medewerker en een leerling is per definitie niet gelijkwaardig. Er is altijd sprake van een afhankelijkheidsrelatie en machtsongelijkheid. Een relatie tussen een medewerker en minderjarige leerling geldt als een strafbaar feit. Maar ook als de leerling meerderjarig is, betreft het machtsongelijkheid binnen een pedagogische relatie. Van onderwijspersoneel mag dan ook verwacht worden dat ze professioneel handelen en niet uit verliefdheid of lust. In geval van aangifte, zal de rechter onderzoeken of er sprake is van misbruik van gezag.

Aangifteplicht

De directie zal de aangeklaagde zo snel mogelijk op de hoogte brengen van melding. Ook worden, wanneer de klager en/of aangeklaagde een kind betreft, de ouders betrokken.

Nadat een vermoeden van een zedenmisdrijf gemeld is bij de directie, is het bestuur vervolgens wettelijk verplicht in overleg te treden met de vertrouwensinspecteur (tel 0900 111 3 111). Deze is door de onderwijsinspectie aangesteld en is beschikbaar voor overleg in geval van ongewenste omgangsvormen. Vertrouwensinspecteurs adviseren over de te nemen stappen en verlenen bijstand bij het zoeken naar oplossingen. Desgewenst begeleiden ze bij het indienen van een klacht of het doen van aangifte. Ook kan het wenselijk zijn om met de jeugdarts van de GGD te overleggen.

Het verplicht overleg met de vertrouwensinspecteur heeft tot doel een antwoord te vinden op de vraag of er een redelijk vermoeden is van een strafbaar feit. Als het antwoord hierop 'ja' is, dan wordt door het bestuur aangifte gedaan bij politie/justitie. Als het bestuur overgaat tot aangifte, informeert het bestuur vooraf de klager (en diens ouders) en de aangeklaagde. Als de officier van Justitie besluit om niet tot vervolging over te gaan moet het bestuur de klager/ouders hiervan ook in kennis stellen. Het bestuur maakt afspraken met Justitie over het tijdpad en de te nemen beslissingen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen een juridisch en arbeidsrechtelijk traject.

In de meeste gevallen zal het niet direct tot aangifte komen, maar zal het schoolbestuur eerst zo snel mogelijk een gesprek hebben met zowel de klager als de aangeklaagde. Hierbij dient bij voorkeur een derde aanwezig te zijn (bestuurslid of begeleidend psycholoog/pedagoog). Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt in het kader van dossiervorming. Het is belangrijk uit te leggen dat er in het gesprek sprake is van hoor en wederhoor, maar niet van waarheidsvinding. Die taak ligt bij de politie, mocht het alsnog tot aangifte komen.

Op basis van dit gesprek is er een aantal mogelijkheden:

- Er vindt bemiddeling plaats; beide partijen kunnen zich vinden in de afspraken.
- Er ontstaat alsnog een vermoeden van een strafbaar feit. Het bestuur overlegt met de vertrouwensinspecteur. Er kan alsnog aangifte gedaan worden.
- Klager en/of aangeklaagde kiezen voor een gesprek met de externe vertrouwenspersoon.
- Klager kiest voor het indienen van een klacht bij de klachten- en geschillencommissie (via NRTO) en kan daarvoor ondersteuning vragen aan de externe vertrouwenspersoon.

Vervolgstappen

- Directie legt een logboek aan en houdt dit bij.
- Het bestuur neemt, als dat nodig is, beschermende maatregelen t.o.v. de aangeklaagde.
- Uit respect voor alle partijen wordt klager en aangeklaagde geadviseerd om niet met derden over de melding te praten.
- Er kan door het bestuur geen geheimhouding toegezegd worden. Als er actie moet worden ondernomen, kan die belofte namelijk niet worden waargemaakt.
- Als er onrust is bij andere ouders/leerlingen, is het goed om na te gaan of die ook geïnformeerd moeten worden.
- Moet de Incidentenpool of PSH (zie 'Deskundigen buiten school') van de GGD ingeschakeld worden? Bij twijfel altijd even overleggen; het is beter de afweging door hen te laten maken.

Team informeren

In sommige situaties is het belangrijk om het team te informeren. Meestal gebeurt dit bij een min of meer omvangrijke of ingrijpende melding. Het team informeren is van belang om de schok in teamverband te verwerken. Ook kan het helpen om te gaan met vragen en opmerkingen van ouders of van de buitenwereld. Belangrijk is ook om eenduidige afspraken te maken over de aanpak van de situatie.

Wanneer het team geïnformeerd wordt, is het belangrijk te zorgen dat alle (betrokken) teamleden aanwezig kunnen zijn. Indien de aangeklaagde een personeelslid is, is hij/zij niet aanwezig, maar zal (achteraf) schriftelijk geïnformeerd worden over de globale inhoud. Ook zieken/afwezig worden geïnformeerd over wat is besproken.

Tijdens de bijeenkomst geeft de directe feitelijke informatie over de melding, de tot nu toe genomen stappen en de nog te nemen stappen. Er is ruimte voor vragen en emoties vanuit het team. Ook geeft de directie aan wat de verwachtingen naar de teamleden zijn en worden er afspraken gemaakt over de omgang met vragen van ouders of derden (bv. bij vragen doorverwijzen naar directie, geen

uitspraken naar de pers, geen contact met de aangeklaagde). Voor medewerkers die daar behoefte aan hebben, wordt opvang georganiseerd.

Het komt vaak voor dat teamleden loyaliteit voelen ten opzichte van aangeklaagde collega's. Bij twijfel kiest men in dergelijke situaties eerder de kant van de volwassene dan die van het kind, zeker als het gaat om seksuele intimidatie. Meldingen van seksuele intimidatie berusten zelden op waargenomen feiten door volwassenen. Meestal moet de volwassene zich baseren op het woord van het kind. Geloof en ongeloof, loyaliteit ten opzichte van de collega of het kind, kunnen een team in partijen opsplitsen. Belangrijk voor teamleden is dat zij zich realiseren dat zij niet hoeven te beslissen over wat 'waar' of 'niet waar' is. Zij zijn wel verantwoordelijk voor het welzijn en de veiligheid van de kinderen.

Ouders informeren

Een moeilijke, maar meestal niet te vermijden stap is het informeren van de andere, niet direct betrokken ouders over de beschuldigingen van ongewenste omgangsvormen. Bedoeld worden de ouders waarvan de kinderen niet betrokken zijn bij het incident of waarvan dit (nog) niet bekend is. Ouders hebben recht op informatie, zeker als hun kind ook een mogelijk slachtoffer is.

Er kan een overweging zijn om de ouders (voorlopig) niet te informeren:

- Als de mogelijke 'dader' een leerling van de school is. De bescherming van dit kind telt dan even zwaar als de bescherming en rechten van de slachtoffers.
- Als de politie vraagt om geheimhouding. In dit geval voert het bestuur overleg met de politie of het informeren van ouders daaraan ondergeschikt mag worden gemaakt.

Bij het informeren van ouders wordt afgewogen of ouders schriftelijk of mondeling worden geïnformeerd. Ook wordt bekeken welke ouders moeten worden geïnformeerd:

- De ouders van kinderen die nu bij de aangeklaagde in de klas zitten.
- De ouders van kinderen die voorgaande jaren bij de aangeklaagde in de klas zaten.
- De ouders van kinderen die bij het slachtoffer in de klas zitten.
- De ouders van alle kinderen als het gaat om iemand die met alle kinderen van de school te maken heeft.

Wanneer het noodzakelijk is om ouders mondeling te informeren, dan wordt een ouderbijeenkomst georganiseerd. Ouders worden vooraf per e-mail op de hoogte gebracht van de bijeenkomst. Het kan zinvol zijn om ook deskundigen (bv. politie, jeugdarts) uit te nodigen om vragen van ouders te kunnen beantwoorden.

Tijdens de bijeenkomst wordt door de directie feitelijke informatie met de ouders gedeeld, waarbij de privacy van betrokkenen in acht genomen wordt. Over de aard van de melding wordt alleen het noodzakelijke gedeeld. Verder worden de genomen en nog te nemen stappen toegelicht. Tijdens de bijeenkomst is ruimte voor vragen en emoties die bij ouders los zullen komen. Ook wordt aangegeven waar ouders terecht kunnen als zij vermoeden dat hun kind slachtoffer is.

Als er sprake is van online seksueel misbruik, kunnen kinderen, jongeren en ouders informatie ook vinden op www.helpwanted.nl.

Leerlingen informeren

Ook de leerlingen hebben bij grotere incidenten informatie of ondersteuning nodig. Er wordt onderscheid gemaakt tussen bekende slachtoffers, onbekende slachtoffers en de overige leerlingen.

Voor bekende slachtoffers wordt hulpverlening ingezet binnen de school of bij externe hulpverleningsinstanties. Voor onbekende slachtoffers is het belangrijk dat zij weten wat er speelt en

wat ze kunnen doen: praten met een volwassene (bv. ouders, leerkracht/mentor of psycholoog/pedagoog).

We vinden het belangrijk dat alle leerlingen zich leren verweren tegen ongewenst grensoverschrijdend gedrag. Daarom wordt er in de lessen en in de individuele begeleiding aandacht besteed aan weerbaarheid.

Afronding en evaluatie

De directie organiseert een evaluatie en reflectie met betrokkenen aan de hand van het logboek. Indien nodig wordt het protocol bijgesteld.

Discriminatie en racisme

Onder discriminatie verstaan we dat iemand zich in het openbaar opzettelijk – mondeling, bij geschrift of afbeelding – beledigend uitlaat over een groep mensen wegens hun sekse, ras, seksuele voorkeur, godsdienst of levensovertuiging.

Als school nemen we de volgende preventieve maatregelen om discriminatie te voorkomen:

- Het personeel, de leerlingen en hun ouders worden gelijkwaardig behandeld.
- Er wordt geen discriminerende taal gebruikt.
- Er wordt voor gezorgd, dat er in school geen discriminerende teksten en/of afbeeldingen voorkomen op posters, in te gebruiken boeken, e-mail, e.d.
- Er worden geen tekens of symbolen gedragen die kunnen worden uitgelegd als racistisch of anderszins discriminerend.
- Er wordt op toegezien dat leerlingen en ouders ten opzichte van medeleerlingen en hun ouders geen discriminerende houding aannemen in taal en gedrag.

Mocht er zich desondanks toch een situatie voordoen waarin gesproken kan worden van discriminatie, dan zijn er de volgende curatieve maatregelen:

- De docent, leerling en ouders nemen duidelijk afstand van discriminerend gedrag en maken dit ook kenbaar.
- De schoolleiding evalueert of het veiligheidsbeleid bijgesteld moet worden.
- Bij discriminatie door *leerlingen* wordt melding gemaakt aan de desbetreffende mentor, zodat deze hierop kan inspelen, overeenkomstig het bovenbeschreven pestprotocol.
- Bij discriminatie door *personeel* wordt het personeelslid door de directie uitgenodigd voor een gesprek. Bij het herhaaldelijk overtreden van de gedragsregels wordt melding gedaan bij het bestuur, dat vervolgens bepaalt of, en zo ja welke, disciplinaire maatregelen er worden genomen. Indien medewerkers zich schuldig maken aan deze vorm van grensoverschrijdend gedrag, dan kan dit voor het bevoegd gezag reden zijn om rechtspositionele maatregelen te nemen. Bij ernstige normoverschrijdingen wordt de arbeidsovereenkomst beëindigd.
- Bij discriminatie door *vrijwilligers, stagiaires en ouders* worden deze door de directie uitgenodigd voor een gesprek. Bij herhaaldelijk overtreding van de gedragsregels wordt melding gedaan bij het bestuur, dat vervolgens bepaalt of, en zo ja welke, maatregelen er worden genomen. In het uiterste geval kan hierbij gedacht worden aan schorsing of verwijdering/ontzegging van betrokkene tot de school en het schoolterrein.

Strafbare feiten

Onder strafbare feiten verstaan we alle handelingen en gedragingen die op grond van de Nederlandse wet als misdrijf of overtreding strafbaar zijn gesteld. Hierbij valt te denken aan het bezitten, gebruiken of verkopen van wapens, drugs, alcohol of gestolen goederen, maar ook vernieling, brandstichting en intimidatie.

Als er sprake is van een incident waarbij de wet overtreden wordt, wordt te allen tijde de politie ingeschakeld.

Wapens

Leerlingen en personeel mogen geen wapens, vuurwerk of drugs bij zich hebben of gebruiken. Hieronder vallen alle slag-, steek- of stootwapens gedefinieerd in de Wet Wapens en Munitie. Maar ook in de breedste zin van het woord ieder voorwerp dat als wapen gebruikt wordt. Indien nodig wordt gecontroleerd of verboden voorwerpen aanwezig zijn in kleding en tassen. Om schending van de persoonlijke integriteit te voorkomen, mogen alleen losse kledingstukken gecontroleerd worden, zoals jaszakken en mutsen. Leerlingen maken zelf hun eigen jas en broekzakken leeg, waarbij ze de voorwerpen op tafel leggen. Ook kan bekeken worden of er verboden voorwerpen aanwezig zijn in de kluisjes van leerlingen. Deze controles worden altijd uitgevoerd in aanwezigheid van twee personeelsleden onder verantwoordelijkheid van het bestuur. Wanneer in de school illegale wapens worden aangetroffen, dan worden deze overgedragen aan de politie. De directie gaat vervolgens, eventueel samen met de politie, met de leerling en diens ouders in gesprek.

Drugs en alcohol

Drugs en alcoholgebruik en -bezit tasten het leefklimaat binnen de school aan en maken dat een leerling minder goed in staat zal zijn om van onderwijs te profiteren.

Het meenemen, verhandelen of gebruiken van drugs (zoals heroïne, cocaïne, XTC, cannabis en paddo's) en alcohol is binnen de school niet toegestaan. Hetzelfde geldt voor medicijnen die niet aantoonbaar door een arts zijn voorgeschreven. Het roken van tabak is eveneens niet toegestaan op het schoolterrein; Maupertuus is een rookvrije school.

Als blijkt dat een leerling onder invloed is, wordt hij/zij uit de les verwijderd en wordt er contact opgenomen met de ouders.

Als er sprake is van een redelijk vermoeden dat een leerling drugs of medicijnen bij zich heeft, dan moet hij/zij deze afgeven. Maupertuus geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade die uit deze maatregel voortvloeit. Zoals beschreven onder 'wapens', kunnen kleding en kluisjes gecontroleerd worden om te achterhalen of een leerling drugs in zijn bezit heeft. Mocht dit inderdaad het geval zijn, dan worden ouders hierover geïnformeerd door de directie en volgt een gesprek. Ook kan de directie besluiten om de politie op de hoogte te stellen of om advies te vragen. Ingeleverde of afgenomen drugs worden ter vernietiging overgedragen aan de politie.

Vernieling en brandstichting

Van vernieling wordt gesproken wanneer een leerling opzettelijk een voorwerp van een ander/van school of het schoolgebouw beschadigd, onbruikbaar maakt of weg maakt. Bij vernieling of brandstichting kan eventuele schade toegebracht aan de school verhaald worden op de betrokken leerling en diens ouders.

Schorsing en verwijdering

In uitzonderlijke gevallen nodig zijn een leerling één of meerdere dagen, of zelfs voor onbepaalde tijd, de toegang tot onze school te ontzeggen.

Schorsing en verwijdering komen gelukkig maar zelden voor. Een kind kan niet zomaar geschorst of verwijderd worden, daar gaat een zorgvuldige procedure aan vooraf. Er moet sprake zijn van ongewenst gedrag. Van ongewenst gedrag is sprake als de leerling of de ouder:

- De voorschriften van de school overtreedt (omgangsvormen, ordeverstoring, ongeoorloofd verzuim, etc.)
- Algemene fatsoensnormen schendt, hetzij direct tijdens de schoolactiviteiten, hetzij daarbuiten mits het de school niettemin rechtstreeks betreft.

- Ook herhaaldelijk ongewenst gedrag kan uiteindelijk een reden zijn om tot verwijdering van de leerling over te gaan.

Van belang hierbij is dat het aannemelijk moet zijn dat herhaling niet is uitgesloten. Er moet gegronde vrees bestaan voor de veiligheid van het personeel of andere leerlingen of voor een ongestoorde voortgang van het onderwijs.

Wanneer er sprake is van een ernstig incident dan wordt daarvan door de leerkracht of begeleidend psycholoog/pedagoog aantekening gemaakt in het dossier van de leerling. De directie deelt de leerling mee dat de leerling voor een bepaalde tijd de toegang tot de groep wordt ontzegd. De leerling wordt uit de klas gehaald en onder toezicht van de directie geplaatst. De directie neemt contact op met de ouders/verzorgers van de leerling om de leerling op te laten halen. Dit om voortzetting van een onveilige situatie te voorkomen en/of de rust binnen de groep te herstellen. Het is principieel geen strafmaatregel maar een pedagogische maatregel in het belang van de school en alle direct betrokkenen.

De ouders/verzorgers worden op school uitgenodigd voor een gesprek. Hierbij zijn de directeur, de groepsleerkracht en de begeleidend psycholoog/pedagoog aanwezig. Ook de leerling zelf wordt bij het gesprek betrokken om gezamenlijke afspraken te kunnen maken t.b.v. een positieve terugkeer in de klas. Van het incident en het gesprek met de ouders/verzorgers wordt een verslag gemaakt. Ouders kunnen hieraan indien gewenst hun eigen commentaar toevoegen. Dit verslag, met daarin de gemaakte afspraken, wordt door de ouders/verzorgers voor akkoord getekend en in het leerlingendossier opgeslagen.

Pas bij een volgend incident, of in het uitzonderlijke geval dat het voorgevallen incident bijzonder ernstig is, kan worden overgegaan tot schorsing. De directie bespreekt een eventuele schorsing met de leerkracht/mentor en begeleidend psycholoog/pedagoog. Het schoolbestuur neemt uiteindelijk het definitieve besluit tot schorsing.

De ouders/verzorgers van de leerling ontvangen een uitnodiging voor een gesprek waarin de schorsing gemotiveerd wordt. De schorsing is aan een maximum termijn van 5 dagen gebonden. Het mag geen verkapte verwijdering zijn. Voordat de leerling terugkeert naar school vindt altijd een gesprek plaats met de ouders en zo mogelijk de leerling. Na afloop van dit gesprek worden gemaakte afspraken schriftelijk vastgelegd. Bij (ongeeoorloofd) verzuim van meer dan 16 uur per 4 weken zijn wij verplicht om de leerplichtambtenaar hiervan op de hoogte te brengen.

Na terugkeer na een schorsing kan blijken dat het gebeurde een dermate grote impact heeft gehad op de leerling zelf, de medeleerlingen of de gehele school dat in overleg met de ouders en begeleiders geadviseerd kan worden een kind op de middellange termijn over te plaatsen naar een andere school.

Als een ernstig incident zich meerdere malen voordoet of de school handelingsverlegenheid ervaart, kan worden overgegaan tot verwijdering. Ook na een eenmalig zeer ernstig incident kan worden overgegaan tot verwijdering. Als gronden voor verwijdering gelden over het algemeen handelingsverlegenheid met betrekking tot de ondersteuningsbehoefte van de leerling, gedrag van de leerling, al dan niet samenhangend met zijn ondersteuningsbehoeften, en verstrend en/of structureel niet-coöperatief gedrag van de ouders. Bij dreigende verwijdering vindt in principe altijd eerst overleg plaats tussen directie, leerkracht/mentor en begeleidend psycholoog/pedagoog, gevolgd door een gesprek met ouders/verzorgers.

De directie bespreekt het besluit tot verwijderen met het bestuur. Ook neemt de directie contact op met de ouders/verzorgers en informeert hen over het voornemen tot verwijdering. De

ouders/verzorgers worden uitgenodigd door de directie voor een gesprek. In dit gesprek zal met ouders/verzorgers besproken worden hoe een en ander goed afgerond kan worden voor de leerling en andere betrokkenen. Ouders/verzorgers zijn in principe zelf verantwoordelijk om een andere school voor hun kind te zoeken; omdat het bij Maupertuus gaat om niet bekostigd onderwijs is er geen sprake van zorgplicht. Uiteraard wordt door betrokkenen vanuit school met ouders/verzorgers meegedacht over een geschikte vorm van onderwijs en/of behandeling voor de leerling. Het uiteindelijke besluit tot verwijdering wordt ter kennisgeving opgestuurd naar de onderwijsinspectie en de leerplichtambtenaar. De leerplichtambtenaar, de Inspectie en zo nodig Veilig Thuis worden geïnformeerd. De ouders/verzorgers krijgen een schriftelijke bevestiging van de definitieve verwijdering.

Registratie van incidenten

Om ons veiligheidsbeleid te kunnen monitoren, is het registreren van incidenten een belangrijk instrument. De aard en omvang van incidenten zijn een belangrijke graadmeter van de veiligheid binnen de school. Door deze te registreren kunnen we het veiligheidsplan toetsen op effectiviteit en waar nodig bijstellen.

Incidenten worden binnen Maupertuus gemeld bij één centraal aanspreekpunt: de veiligheidscoördinator, mw. Femke van Veelen, GZ-psycholoog. Deze registreert de incidenten op uniforme wijze en analyseert de gegevens jaarlijks met het bestuur.

Welke incidenten worden geregistreerd?

- fysiek geweld dat letsel tot gevolg heeft
- fysiek geweld waarbij wapens gebruikt zijn
- wapenbezit (onderscheiden naar vuur-, steek- en overige wapens)
- seksueel misbruik
- seksuele intimidatie
- loverboy/girl praktijken
- grove pesterijen
- discriminatie (onder meer naar ras, geslacht en homodiscriminatie)
- bedreigingen
- vernieling of diefstal van goederen
- drugs (onderscheiden naar bezit, gebruik en verkoop)